

Sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2020 za rok 2013

Akceptują w MKiDN:

Monika Smoleń
Podsekretarz Stanu w MKiDN

Prof. Małgorzata Omilanowska
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

PODSEKRETARZ STANU

.....
dr Monika Smoleń

**MINISTER KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO**

.....
prof. Małgorzata Omilanowska

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Charakterystyka sytuacji społeczno-gospodarczej	4
3. Omówienie najważniejszych działań	6
4. Ocena stopnia realizacji celów strategicznych	17
5. Środki finansowe przeznaczone na realizację poszczególnych działań	18
6. Podstawowe wskaźniki realizacji Strategii (stan na 2013 r.)	18
7. Ocena stopnia realizacji Strategii/ rekomendacje	19

1. Wstęp

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020 (SRKS) została przyjęta uchwałą nr 61 Rady Ministrów z dnia 26 marca 2013 r. (M.P. , poz. 378). SRKS jest jedną z dziewięciu zintegrowanych strategii rozwoju, przyczyniających się do realizacji celów określonych w długookresowej i średniookresowej strategii rozwoju kraju. Jej koordynowanie i nadzorowanie zostało powierzone ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, który w tym celu współpracuje z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania oraz ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego. Zgodnie z *Planem działań służących realizacji Strategii Rozwoju Kraju 2020* do 2015 r. planowane jest opracowanie dokumentu implementacyjnego do SRKS – *Planu działań SRKS*.

SRKS przyczynia się do realizacji celu 11 *Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju*¹ „Wzrost społecznego kapitału rozwoju”, wdrażając określone w dokumencie kierunki interwencji:

1. przygotowanie i wprowadzenie programu edukacji obywatelskiej na wszystkich poziomach edukacji, w perspektywie uczenia się przez całe życie;
2. promowanie działań szkół i innych podmiotów w zakresie realizacji projektów społecznych;
3. uproszczenie mechanizmów zrzeszania się ludzi przez ograniczenie procedur i obciążeń dla stowarzyszeń, fundacji i inicjatyw obywatelskich;
4. promocja partycypacji społecznej i obywatelskiej (przez docenianie ludzi zaangażowanych w działalność społeczną, kampanie społeczne, wykorzystywanie nowoczesnych technologii, wprowadzanie nowych technik głosowań i komunikowania się administracji z obywatelami);
5. zwiększenie obecności kultury w życiu codziennym ludzi przez stałe zwiększanie dostępności zasobów kultury i kształcenie nawyków kulturowych;
6. modernizacja infrastruktury oraz rozszerzenie ról społecznych instytucji kultury, w tym bibliotek i ośrodków kultury.

Cele SRKS są również komplementarne z celami średniookresowej *Strategii Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo* (dalej jako: SRK)², w tym przede wszystkim z celami szczegółowymi obszaru dotyczącego sprawnego państwa (cel 1.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela).

SRKS realizuje 6. zadanie strategiczne państwa, zgodnie z *Planem działań służących realizacji Strategii Rozwoju Kraju 2020*³: Wzmocnienie kapitału społecznego w wymiarze lokalnym poprzez zwiększenie świadomości w zakresie korzyści wynikających ze współpracy oraz

---

¹ Przyjętej Uchwałą Nr 16 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia *Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności* (M.P. z 2013 r., poz. 121).

² Przyjętej Uchwałą Nr 157 Rady Ministrów z dnia 25 września 2012 r. w sprawie przyjęcia *Strategii Rozwoju Kraju 2020* (M.P. z 2012 r., poz. 882).

³ *Plan działań służących realizacji Strategii Rozwoju Kraju 2020*, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, październik 2013r.

kształtowanie postaw pro-społecznych i przedsiębiorczych oraz przyczynia się do realizacji zadania 19.: Zmiany w systemie edukacji i szkolnictwa wyższego sprzyjające podniesieniu jakości nauczania i budowie społeczeństwa opartego na wiedzy.

Celem głównym SRKS jest wzmocnienie udziału kapitału społecznego w rozwoju społeczno-gospodarczym Polski. Cel główny SRKS jest realizowany przez cztery cele szczegółowe:

1. Kształtowanie postaw sprzyjających kooperacji, kreatywności oraz komunikacji.
2. Poprawa mechanizmów partycypacji społecznej i wpływu obywateli na życie publiczne.
3. Usprawnienie procesów komunikacji społecznej oraz wymiany wiedzy.
4. Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego.

Z uwagi na prace nad przygotowaniem dokumentów implementacyjnych oraz publikację ostatecznego tekstu SRKS pod koniec I poł. roku, realizacja celów SRKS w 2013 r. opierała się głównie na kontynuacji realizacji dotychczasowych zadań leżących w zakresie strategii.

2. Charakterystyka sytuacji społeczno-gospodarczej

Diagnoza SRKS odnosi się przede wszystkim do obszarów szeroko rozumianej komunikacji, kooperacji i kreatywności.

Zgodnie z badaniami Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), w 2013 r. w Polsce działały 822 muzea i oddziały muzealne, 170 teatrów i instytucji muzycznych posiadających własny, stały zespół artystyczny, 337 galerii i salonów sztuki oraz 469 kin stałych. W porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się liczba muzeów, kin stałych domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic, spadła natomiast liczba bibliotek publicznych i placówek informacyjno-bibliotecznych, galerii i salonów sztuki oraz teatrów i instytucji muzycznych. Zwiększyła się liczba zwiedzających w galeriach i salonach sztuki, muzeach, a także widzów i słuchaczy w teatrach i instytucjach muzycznych, zmniejszyła się natomiast liczba widzów w kinach stałych oraz czytelników w bibliotekach publicznych i placówkach informacyjno-bibliotecznych. W 2013 r. w Polsce funkcjonowało 9920 bibliotek publicznych oraz placówek informacyjno-bibliotecznych (o 1,3% mniej niż przed rokiem). Zdecydowaną większość (81,8%) wszystkich placówek stanowiły biblioteki publiczne.

W 2013 r. w Polsce funkcjonowało 3901 domów i ośrodków kultury, klubów oraz świetlic, tj. o 0,8% więcej w porównaniu z poprzednim rokiem. Największą zbiorowość stanowiły ośrodki kultury i świetlice (73,2% wszystkich instytucji). Na wsi działało 62,0% ogółu instytucji, przy czym dominowały tam świetlice (92,0% ogółu tego typu instytucji) oraz ośrodki kultury (58,1%). Natomiast w miastach przeważały kluby i domy kultury – odpowiednio 79,9% i 60,1%. Na 1 instytucję przypadało prawie 10,0 tys. ludności. Wyróżniającymi się województwami, w których na 1 instytucję przypadało najmniej mieszkańców były: opolskie (4,6 tys.), zachodniopomorskie (5,4 tys.) i podkarpackie (6,3 tys.). Najwyższy wskaźnik odnotowano w województwach: mazowieckim (19,5 tys.), lubuskim (14,2 tys.) i łódzkim (12,9 tys.)⁴.

---

⁴ Działalność instytucji kultury w Polsce w 2013 r., GUS, Urząd Statystyczny w Krakowie, lipiec 2014 r.

Poziom upowszechnienia technologii informacyjno-komunikacyjnych w społeczeństwie polskim w roku 2013 był nadal niezadowalający. W 2013 r. 32% Polaków w wieku 16-74 nigdy nie korzystało z Internetu (w tym aż 8,7 mln to osoby powyżej 45 roku życia), a tylko 60% korzystało z Internetu w sposób regularny. Odsetek osób korzystających z Internetu jest wyższy wśród mieszkańców miast (73%) niż wśród mieszkańców wsi (54%). Poziom umiejętności cyfrowych jest niższy niż przeciętnie w UE⁵.

Obszerne dane w zakresie różnych aspektów wspierania kapitału społecznego są zawarte w dokumencie pt. *Diagnoza społeczna 2013. Warunki i jakość życia Polaków* (dalej jako: DS 2013).

„Jeśli chodzi o kulturę, zgodnie z danymi od 13 do 20 proc. badanych gospodarstw domowych musiało z powodów finansowych zrezygnować w 2013 r. z wyjścia do kina, teatru, opery, operetki, filharmonii (na koncert), zwiedzenia muzeum czy też wystawy, z zakupu książki lub prasy. Najwięcej rezygnacji (20 proc. gospodarstw) dotyczyło wyjścia do kina a najmniej (12,6 proc.) zwiedzenia muzeum lub wystawy. (...) Ponad 21 proc. badanych gospodarstw zostało zmuszonych w ostatnim roku do rezygnacji ze względów finansowych z zakupu książki. Liczba rezygnacji w 2013 r. spadła w stosunku do 2009 r. o prawie 3 p.p. W ostatnich dwóch latach odsetek rezygnacji ze względów finansowych z zakupu książki zmniejszył się ponad 2 p.p. (...) Na uczestnictwo gospodarstw domowych w kulturze wskazuje pośrednio także wielkość księgozbiorów posiadanych przez gospodarstwa domowe oraz zakup książek. Wielkość księgozbioru utrzymuje się na podobnym poziomie od 2007 r. z niewielką tendencją spadkową. Przybyło gospodarstw nieposiadających ani jednej książki i ubyło gospodarstw z większą niż 100 woluminów biblioteką”⁶.

Ważne dla potrzeb realizacji celów SRKS są również wnioski dotyczące rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. „W Polsce w 2013 r. członkami „jakichś organizacji, stowarzyszeń, partii, komitetów, rad, grup religijnych, związków lub kół” było 13,7 proc. badanych: 10,3 proc. należało tylko do jednego stowarzyszenia; 2,5 proc. do dwóch, a 0,9 proc. do dwóch lub więcej; 86,3 proc. nie należy do żadnej organizacji. (...) Ci, którzy należą do jakichkolwiek organizacji, zdecydowanie najczęściej (23,9 proc.) działają w organizacjach religijnych. (...) 46 proc. badanych, którzy zadeklarowali przynależność do organizacji, stwierdziło, że „pełnili jakieś funkcje w takich organizacjach”. Oznacza to, że (tylko) 6,3 proc. Polaków pełni obecnie jakieś funkcje z wyboru. Jest to dla nich doświadczenie podwójnie istotne: bycia wybranym i udziału w kierowaniu organizacją – pozostałe 94 proc. jest pozbawionych takiego doświadczenia i umiejętności, które ono kształtuje”⁷. Autorzy analiz podkreślają, że „społeczeństwo obywatelskie w Polsce, rozumiane jako działanie w organizacjach dobrowolnych, nie rozwija się, nie wciąga w swoje sieci i struktury coraz większej liczby ludzi”⁸.

⁵ Dane MAiC, czerwiec 2014 r.

⁶ *Diagnoza społeczna 2013. Warunki i jakość życia Polaków*, Rada Monitoringu Społecznego 2013, ss. 102-104.

⁷ Tamże, s. 278.

⁸ Tamże, s. 279.

„Tylko 15,2 proc. badanych w ciągu ostatnich dwóch lat angażowało się w działania na rzecz społeczności lokalnej. W 2011 i 2009 r. osób takich było po 15,6 proc., ale w 2007 r. było ich 14,1 proc., w 2005 r. 13,6 proc., w 2003 r. — 12,9 proc. Obserwowany w ciągu ostatniej dekady powolny, ale systematyczny wzrost zaangażowania na rzecz własnych społeczności zatrzymał się”⁹. Zmalał również mierzony w ramach DS 2013 poziom zaufania. W 2013 r. 12,2 proc. badanych, mniej niż w 2011 i 2009 r. (13 proc.), wybrało odpowiedź „większości ludzi można ufać”¹⁰.

Wskazane powyżej dane zebrane z badań prowadzonych w 2013 r. wskazują na wielość wyzwań przed jakim stoją instytucje wdrażające SRKS oraz konieczność uruchomienia instrumentów implementacyjnych pozwalających na zatrzymanie negatywnych tendencji społecznych. Niemniej, jeśli chodzi o kapitał społeczny, należy mieć na uwadze jego powiązanie z innymi aspektami życia społecznego, w tym jego wrażliwość na sytuację polityczną, w tym sytuację międzynarodową, oraz trendy w gospodarce.

3. Omówienie najważniejszych działań

Instrumenty legislacyjne

- a) Nowelizacja ustawy z dnia 6 września 2001 r. o *dostępie do informacji publicznej*, uchwalona 8 listopada 2013 r.¹¹ (MAiC): daje podstawę prawną do uruchomienia i korzystania ze Scentralizowanego Systemu Dostępu do Informacji Publicznej (SSDiP) oraz Centralnego Repozytorium Informacji Publicznej (CRIP). Mechanizmy te wpisują się w postulat włączania obywateli w dialog z administracją publiczną.
- b) Projekt ustawy o zmianie ustawy - *Prawo o szkolnictwie wyższym oraz o zmianie niektórych innych ustaw*, którego celem jest między innymi wprowadzenie nowego procesu weryfikacji posiadanych przez daną osobę efektów uczenia się (MNiSW).
- c) *Nowelizacja ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*¹² (MPiPS): usprawnienie procedury tworzenia i prowadzenia przez Ministra wykazu organizacji pożytku publicznego.
- d) Projekt *rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania* (MPiPS): wprowadzenie zadaniowego sposobu rozliczania działalności organizacji.
- e) Projekt *ustawy o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej* (MPiPS).

---

⁹ Tamże, s. 250.

¹⁰ Tamże, s. 283.

¹¹ Ustawa z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie ustawy o dostępie do informacji publicznej (Dz. U., poz. 1474).

¹² Ustawa z dnia 24 stycznia 2014 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U., poz. 223).

- f) Ponadto w roku 2013 trwały prace nad implementacją *Dyrektywy 2012/28/EU w sprawie niektórych dozwolonych możliwości wykorzystywania utworów osieroconych* (MKiDN).

Instrumenty programowe

- a) Opracowywanie *Krajowego Programu Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami na lata 2014-2017*, stanowiącego równocześnie wykonanie obowiązku przewidzianego w art. 84 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.), który został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 24 czerwca 2014 r. W październiku 2013 r. zakończyły się konsultacje społeczne (MKiDN), przeprowadzono również uzgodnienia międzyresortowe projektu.
- b) Zainicjowanie prac nad projektem *Propozycji działań na rzecz ochrony autorskich i praw pokrewnych na lata 2015-2017* (MKiDN).
- c) Przygotowywanie *Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa* (MKiDN): program ma stanowić odpowiedź na wyzwanie, jakim jest malejący poziom czytelnictwa i składać się z kilku uzupełniających się instrumentów o charakterze inwestycyjnym i wdrożeniowym.
- d) Przygotowanie projektu *Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej* (MPiPS): program ma umożliwić realizację działań na rzecz ekonomii społecznej w wymiarze prawnym, organizacyjnym, finansowym i edukacyjnym, zapewniając komplementarność działań z nowymi programami operacyjnymi na poziomie krajowym i regionalnym.
- e) Przygotowanie projektu *Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020* (MPiPS), który stanowi podstawowy instrument wdrożeniowy w celu 2 SRKS.
- f) Przyjęcie dokumentu *Perspektywa uczenia się przez całe życie* (MEN): wyznacza kierunki działania na rzecz rozwoju wiedzy i umiejętności osób na wszystkich etapach życia.
- g) Przyjęcie dokumentu *Raport referencyjny. Odniesienie Polskiej Ramy Kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie do Europejskiej Ramy Kwalifikacji* (MEN): dokument określa kształt oraz scenariusz wdrażania zintegrowanego systemu kwalifikacji w Polsce.
- h) Przygotowanie *Narodowego Planu Szerokopasmowego* (MAiC), zakładającego zapewnienie do 2020 r. powszechnego dostępu do Internetu.
- i) Na wniosek Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, uchwałą nr 173/2013 z dnia 8 października 2013 r. została przyjęta przez Radę Ministrów aktualizacja Programu *Kultura+*, Uchwała miała na celu dostosowanie podziału planowanych wydatków w harmonogramie na poszczególne lata Programu (2013-2014-2015) do przewidywanego zapotrzebowania. Zmiany w priorytecie „Biblioteka+. Infrastruktura bibliotek” dotyczyły również zwiększenia udziału wydatków inwestycyjnych w budżecie priorytetu od roku 2014. Modyfikacja ta podyktowana była odnotowaniem większego zapotrzebowania na środki inwestycyjne przez wnioskodawców.

Instrumenty wdrożeniowe i inwestycyjne

W ramach celu szczegółowego 1 SRKS w szkołach na wszystkich etapach edukacyjnych stosowano obowiązującą od roku szkolnego 2009/10 podstawę programową, uregulowaną w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z 27 sierpnia 2012 r. w *sprawie wychowania*

przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r., poz. 977, z późn. zm.). Podstawa ta kładzie nacisk na kształtowanie postaw sprzyjających rozwojowi indywidualnemu i społecznemu uczniów. W trakcie nauki kształtowane są postawy obywatelskie oraz poszanowanie tradycji i kultur własnego narodu oraz innych kultur i tradycji. Podstawa programowa zaleca stosowanie w procesie nauczania metod aktywizujących i realizację projektów edukacyjnych, sprzyjających kooperacji, kreatywności i komunikacji.

Oprócz kompetencji cyfrowych, podstawa programowa przewiduje również nabywanie przez uczniów umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystania informacji z różnych źródeł oraz wychowanie do właściwego odbioru i wykorzystania mediów. W ramach edukacji kulturalnej uczniowie przygotowani są do odbioru kultury i oraz obcowania ze sztuką, uczeni są jej krytycznego odbioru oraz kształtowania własnej aktywności twórczej.

W celu wsparcia szkół w realizacji podstawy programowej w 2013 r. kontynuowana była realizacja projektu „Wdrożenie podstawy programowej kształcenia ogólnego w przedszkolach i szkołach” (Priorytet III, PO KL), którego celem jest wsparcie nauczycieli w zakresie stosowanych metod pracy z uczniem. W ramach projektu, w związku z realizacją komponentu „e-nauczycieli” programu pilotażowego „Cyfrowa szkoła”, utworzone zostały 73 międzyszkolne sieci współpracy, skupiające 3401 nauczycieli.

W 2013 r. kontynuowano także wdrażanie zmian w systemie kształcenia zawodowego, zapoczątkowanych we wrześniu 2012 r. Od roku akademickiego 2012/2013 obowiązują również nowe standardy kształcenia nauczycieli, które zostały określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. 2012 r., poz. 131).

Od 2013 r. realizowany jest projekt „Uczniowie i rodzice kapitałem społecznym nowoczesnej szkoły” (Priorytet III, PO KL), wsparciem w ramach projektu objęto 6600 uczestników z 1034 szkół i przedszkoli.

Od 2009 r. realizowany jest projekt „Model systemu wdrażania i upowszechnienia kształcenia się na odległość w uczeniu się przez całe życie” (Priorytet III, PO KL), którego głównym celem jest zapewnienie sprawnego funkcjonowania nowych form kształcenia ustawicznego.

Szereg działań w zakresie edukacji medialnej, przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu, rozwijaniu kompetencji cyfrowych społeczeństwa oraz podnoszenia motywacji i świadomości w zakresie różnych aspektów korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych podejmowanych było przez MAiC w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi:

- a) Przeprowadzono dwa otwarte konkursy na realizację działań na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu oraz wyrównaniu szans edukacyjnych. Dofinansowano w nich 19 projektów edukacyjnych, o charakterze ponadregionalnym na łączną kwotę 3,118 mln zł.

- b) Kontynuowano działania realizowane w związku z *Porozumieniem w sprawie kontynuacji programu internetyzacji polskich bibliotek publicznych* (zawartym przez MAC, MKiDN, Orange S.A. oraz Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego). W roku 2013 w programie uczestniczyło 3,2 tys. placówek bibliotecznych (wartość darowizny wyniosła 5,5 mln zł). W 2013 r. przeprowadzony został nabór do trzeciej edycji Programu Rozwoju Bibliotek (finansowane przez Fundację Orange, Polsko-Amerykańską Fundację Wolności oraz Fundację Gatesów), który objął 480 placówek bibliotecznych.
- c) W lipcu 2013 r. zawarte zostało *Szerokie Porozumienie na rzecz Umiejętności Cyfrowych*, będące nieformalnym zrzeszeniem partnerów instytucjonalnych podejmujących i wspierających działania związane z upowszechnianiem edukacji cyfrowej o charakterze międzysektorowym.

W ramach Priorytetu *Biblioteka+. Infrastruktura bibliotek* Wieloletniego Programu Rządowego „Kultura+”¹³ w 2013 r. realizowano następujące działania, na łączną kwotę 30,1 mln zł:

- a) przeprowadzono pięć naborów wniosków na zadania rozpoczynające się od 2013 roku na nowych zasadach finansowania (75% dotacji i 25% wkładu własnego).
- b) w 2013 roku realizowano 123 zadania w ramach priorytetu, z czego 60 z nich zostało zakończonych w 2013 roku, pozostałe będą kontynuowane w 2014 roku,
- c) liczba nowych, zmodernizowanych, wyremontowanych i wyposażonych obiektów objętych programem do 2013 roku wyniosła łącznie 225.

Cel szczegółowy 2 SRKS jest realizowany w głównej mierze poprzez działania podejmowane przez MPiPS. W 2013 r. zrealizowano następujące działania:

- a) Realizacja PO Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2009-2013: Celem PO FIO jest zwiększenie udziału organizacji pozarządowych oraz podmiotów kościelnych i związków wyznaniowych prowadzących działalność pożytku publicznego w realizacji zadań publicznych, w ramach kształtowanych i prowadzonych na zasadach partnerstwa i pomocniczości polityk publicznych. W konkursie FIO 2013 dofinansowano 527 zadań publicznych (w formie wsparcia realizacji zadania), w tym: 177 w Priorytecie I „Aktywni, świadomi obywatele, aktywne wspólnoty lokalne”, 94 w Priorytecie II „Sprawne organizacje pozarządowe w dobrym państwie”, 193 w Priorytecie III „Integracja i aktywizacja społeczna. Zabezpieczenie społeczne” oraz 63 w Priorytecie IV „Rozwój przedsiębiorczości społecznej”
- b) Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2012-2013 (ASOS)¹⁴: Program ASOS jest pierwszym ogólnopolskim programem przygotowanym na taką skalę, przeznaczonym dla osób starszych oraz współpracy międzypokoleniowej. Program został opracowany jako odpowiedź na wyzwania jakie stawiają przed Polską

¹³ WPR „Kultura+” realizowany jest na mocy uchwały Rady Ministrów nr 176/2010 z dnia 12 października 2010 r., uchwały Rady Ministrów nr 238/2011 z dnia 30 grudnia 2011 r., uchwały Rady Ministrów nr 213/2012 z dnia 27 grudnia 2012 r., uchwały Rady Ministrów nr 173/2013 z dnia 8 października 2013 r.

¹⁴ Przyjęty uchwałą nr 137 Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2012 r. (M.P., poz. 642).

procesy demograficzne i społeczne. Jego głównym celem jest tworzenie warunków do rozwoju aktywności społecznej osób starszych. W ramach Programu ASOS ogłaszane są otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych z zakresu aktywności społecznej osób starszych. W roku 2013 realizowano projekty w ramach I edycji konkursu z 2012 r. oraz w ramach II edycji konkursu z 2013 r. Łącznie na dotacje w 2013 r. przeznaczono 38 mln zł. Pozwoliło na finansowanie ponad 400 projektów w obszarze aktywności osób starszych. W ramach II edycji otwartego konkursu ofert w 2013 r. dofinansowano 300 projektów, na łączną kwotę 21,3 mln zł. Liczba beneficjentów II edycji konkursu w wieku 60+ to ok. 115 tys. osób, natomiast liczba beneficjentów młodszych - ok. 4,2 tys. osób.

- c) Projekt systemowy „Synergia - Program współpracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z organizacjami pozarządowymi na lata 2015-2017”: Głównym celem projektu jest efektywny udział obywateli i organizacji pozarządowych w konsultacjach społecznych oraz partycypacyjnym tworzeniu dokumentów publicznych i rozwiązań prawnych w MPiPS. Osiągnięte efekty: nad przygotowaniem programu współpracy pracuje Zespół ds. opracowania programu współpracy MPiPS z organizacjami pozarządowymi. W 2013 r. odbyły się jego 2 spotkania.
- d) Projekt systemowy „Wzmocnienie mechanizmów współpracy finansowej administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi jako realizatorami zadań publicznych”: celem projektu jest opracowanie i upowszechnienie wśród jednostek samorządu terytorialnego (gmin/powiatów, dalej jako: JST) oraz organizacji pozarządowych praktycznego podejścia do wdrażania współpracy finansowej. W jego ramach zidentyfikowane zostaną „dobre praktyki” w zakresie stosowania instrumentów współpracy finansowej tj. regranting, pożyczki, poręczenia/gwarancje, inicjatywa lokalna, tryb małych zleceń, dotacja inwestycyjna oraz budżet partycypacyjny, pogłębiona i usystematyzowana zostanie wiedza z zakresu stosowania ww. instrumentów, nastąpi wdrożenie instrumentów współpracy finansowej w wybranych JST, a efekty projektu zostaną upowszechnione wśród przedstawicieli JST oraz organizacji pozarządowych. W 2013 prowadzono prace nad przygotowaniem projektu.
- e) W ramach Poddziałania 5.4.2 „Rozwój dialogu obywatelskiego” PO KL w 2013 roku przeprowadzono/ogłoszono cztery konkursy: „Wdrożenie standardów współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi”. Przedmiotem konkursu są projekty mające na celu wdrożenie standardów współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi w oparciu o model współpracy opracowany w projekcie pt. „Model współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych – wypracowanie i upowszechnienie standardów współpracy” (61 projektów o wartości 39,8 mln zł); „Wdrożenie standardów współpracy jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi” (wsparcie rad działalności pożytku); „Wzmocnienie szeroko rozumianych konsultacji społecznych, dotyczących regulacji prawnych i uzgadniania polityk publicznych, w tym konsultacji dokonywanych drogą elektroniczną” oraz „Rozwój sieci organizacji pozarządowych jako formy wzmacniania potencjału zrzeszonych w nich organizacji”.

f) Projekt systemowy: „Wsparcie inżynierii finansowej na rzecz rozwoju ekonomii społecznej” realizowany przez Bank Gospodarstwa Krajowego, we współpracy z MliR i MPiPS, w ramach którego uruchomiony został pilotażowy fundusz pożyczkowy dla przedsiębiorstw społecznych. Według stanu na dzień 31.12.2013 r. udzielone zostały pożyczki na kwotę 5 254 908 zł. Pożyczki otrzymały 63 podmioty.

Ponadto w ramach celu szczegółowego 2 SRKS realizowane są działania konkursowe dotyczące zadań zleconych z zakresu upowszechniania sportu, zgłaszanych przez organizacje pozarządowe.

W ramach realizacji celu szczegółowego 3 SRKS, MKiDN zrealizowało następujące działania:

- a) Reforma finansowania Funduszu Promocji Twórczości; przegląd przepisów karnych ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych; ułatwienia dotyczące licencjonowania treści; reforma systemu opłat od czystych nośników i opłat reprograficznych. Dyskusja na temat reformy finansowania Funduszu Promocji Twórczości rozpoczęła się w ramach Forum Prawa Autorskiego w 2013 r. Zmiany legislacyjne w tym zakresie zostaną zaproponowane w 2014 r. W ramach Forum dyskutowano też na temat przepisów karnych ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, natomiast dyskusja na temat praktyk licencyjnych jest planowana w połowie 2014 r. Prace nad reformą systemu opłat od czystych nośników i opłat reprograficznych w zakresie zmiany zasad dotyczących inkasa i podziału środków są w toku.
- b) Wprowadzenie wynagrodzenia za publiczne użyczenie egzemplarzy utworów (public lending right); prawidłowe wdrożenie regulacji zawierania umów na reemisję kablową w stosunku do praw własnych transmisji organizacji radiowych i telewizyjnych (art. 10 dyrektywy satelitarno kablowej). Dyskusja na temat public lending right rozpoczęła się w ramach Forum Prawa Autorskiego w 2013 r. Zmiany legislacyjne w tym zakresie zostaną zaproponowane w 2014 r. Trwają prace legislacyjne nad projektem ustawy zawierającym przepisy dotyczące zawierania umów na reemisję kablową.
- c) Dozwolony użytek publiczny związany z obiegiem informacji oraz funkcjonowaniem instytucji kultury. Dyskusja na ten temat rozpoczęła się w ramach Forum Prawa Autorskiego w 2013 r. Zmiany legislacyjne w tym zakresie zostaną zaproponowane w 2014 r.
- d) Działania dotyczące legislacji europejskiej. W 2013 r. trwały prace nad dyrektywą regulującą działalność organizacji zbiorowego zarządzania i udzielanie licencji wieloterytorialnych na rynku muzycznym, w których aktywnie uczestniczyło MKiDN. Dyrektywa została przyjęta w lutym 2014 r.
- e) Analiza zakresu stosowania dozwolonego użytku. We wrześniu 2013 r. zrealizowana została na zamówienie MKiDN ekspertyza dotycząca stanu implementacji dyrektywy 2001/29/WE o prawie autorskim w społeczeństwie informacyjnym w zakresie dotyczącym dozwolonego użytku publicznego. W czerwcu 2013 zostały przeprowadzone szerokie konsultacje społeczne dotyczące tej tematyki. W październiku 2013 r. dozwolony użytek publiczny był przedmiotem spotkania Forum Prawa Autorskiego.

- f) Promowanie legalnych form udostępniania utworów w środowisku cyfrowym i upowszechnianie wiedzy dotyczącej prawa autorskiego. W ramach prowadzonych przez MKiDN działań, mających na celu analizę funkcjonowania prawa autorskiego na rynkach kreatywnych, we wrześniu 2013 r. opublikowano zamówiony przez MKiDN raport na temat funkcjonowania elektronicznego rynku treści muzycznych w Polsce. Zainicjowano także prace nad badaniami dotyczącymi rynku audiowizualnego i wydawniczego. Wyniki tych badań zostały opublikowane w styczniu 2014 r.

W 2013 r. zakończył się projekt CARARE realizowany przez Narodowy Instytut Dziedzictwa, wskazany jako jeden z projektów realizowanych w celu 3 SRKS. Jego kontynuacją w latach kolejnych stała się platforma internetowa E-zabytek.

Szereg działań w zakresie powszechnego dostępu do usług medialnych zostało podjętych przez MAiC w ramach kierunku działania 3.2.1 SRKS:

- a) Wdrożenie naziemnej telewizji cyfrowej na podstawie ustawy z dnia 30 czerwca 2011 r. o wdrożeniu naziemnej telewizji cyfrowej (Dz. U. nr 153, poz. 903). Wdrożenie zostało zrealizowane do 23 lipca 2013 r.: przeprowadzono 5 etapów wyłączeń, zakończono emisję analogową z 231 stacji oraz uruchomiono emisję MUX-3 z 216 stacji.
- b) Zrealizowanie zadań przewidzianych w art. 16 przedmiotowej ustawy dotyczących kampanii informacyjnej o telewizji cyfrowej do 31 lipca 2013 r., obejmującej m.in. lekcje na temat cyfryzacji telewizji naziemnej; utrzymywanie portalu cyfryzacja.gov.pl; przeprowadzenie kampanii informacyjnej w partnerstwie ze Związkiem Harcerstwa Polskiego;
- c) Wspieranie inwestycji w rozwój infrastruktury, umożliwiającej dostęp do szerokopasmowego Internetu przez wszystkie gospodarstwa domowe. Pokrycie stałymi sieciami szerokopasmowymi w Polsce wyniosło 88% w 2013 r.

Cel szczegółowy 4 jest realizowany poprzez wdrażanie wieloletnich programów rządowych MKiDN:

- a) Wieloletni Program Rządowy „Budowa Muzeum II Wojny Światowej” (2011-2014)¹⁵: W roku 2013 zrealizowano następujące prace: wykonanie projektu ekspozycji stałej – zaawansowanie 100%; zrealizowano około 58% prac budowlanych tzw. „suchego wykopu”; trwała procedura przetargowa na wyłonienie Generalnego Wykonawcy budynku; rozpoczęto wykonanie prezentacji multimedialnych (łącznie 20,7 mln zł).
- b) Wieloletni Program Rządowy „Budowa Kompleksu Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku” (2012-2016)¹⁶: Do końca 2013 r.: wykonano analizy i dokumentację (raporty, projekty); wykonano nieinwazyjne oraz sondażowe badania archeologiczne; zostały zakupione eksponaty na potrzeby przyszłej wystawy (łącznie 2,0 mln zł).

¹⁵ Realizowany na mocy uchwały Rady Ministrów nr 31/2011 z dnia 4 stycznia 2011 r, uchwały Rady Ministrów nr 174/2013 z dnia 17 lipca 2013 r.

¹⁶ Realizowany na mocy uchwały Rady Ministrów nr 169/2011 z dnia 6 września 2011r, uchwały Rady Ministrów nr 175/2013 z dnia 6 października 2013 r.

- c) Program Wieloletni KULTURA+, priorytet „Digitalizacja”¹⁷ realizuje cel, jakim jest wsparcie digitalizacji zasobów kultury poprzez tworzenie infrastruktury technicznej dla zasobów cyfrowych, digitalizację, przechowywanie oraz cyfrowe upowszechnianie zdigitalizowanych zbiorów. Operatorem Priorytetu jest Narodowy Instytut Audiowizualny w Warszawie. W ramach Priorytetu „Digitalizacja” do otrzymania środków na realizację działań w zakresie digitalizacji, poza konkursowym trybem naboru wniosków, zostało uprawnionych pięć instytucji nazwanych centrami kompetencji: Narodowy Instytut Audiowizualny, Narodowe Archiwum Cyfrowe, Biblioteka Narodowa, Narodowy Instytut Dziedzictwa, Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów (od 2013 roku). Na realizację priorytetu „Digitalizacja” w 2013 roku wydano łącznie 23,9 mln zł.

W 2013 roku przeprowadzono jeden nabór wniosków do Priorytetu w ramach którego zostało złożonych 119 projektów poprawnych formalnie. Ostatecznie w ramach naboru wniosków w 2013 roku, z liczby 41 dofinansowanych zadań, 15 dotyczyło realizacji tylko w 2013 roku, pozostałe 24 finansowane będą również w roku 2014. W 2013 roku w ramach trybu konkursowego priorytetu dofinansowanych zostało łącznie 65 zadań. 38 z nich zostało zakończonych w 2013 roku, pozostałe będą kontynuowane w 2014 roku. Spośród instytucji, które zakończyły realizację zadań w 2013 roku wyróżnić można 11 archiwów państwowych, 11 państwowych instytucji kultury oraz 16 samorządowych instytucji kultury. Na dofinansowanie trybu konkursowego (zadań kontynuowanych z naboru 2012 oraz przyznanych w naborze 2013 roku na realizację prac w bieżącym roku) ostatecznie przeznaczono w roku 2013 kwotę w wysokości 17 000 tys. zł.

Przykłady zadań, które zostały zakończone w 2013 roku w ramach priorytetu „Digitalizacja”:

- a) Archiwum Akt Nowych w październiku 2012 roku rozpoczęło realizację zadania pn. Rozbudowa pracowni digitalizacji. Środki finansowe Programu Kultura+, które przyznano jedynie na rok 2013 wydatkowano na zakup dwóch skanerów (A2 i A0), dwóch zestawów komputerowych z UPS do obsługi skanerów wraz oprogramowaniem do obróbki grafiki, urządzeń do masowego przechowywania danych, modułu do rozbudowy biblioteki taśmowej oraz plotera. Pracownię digitalizacji wyposażono w 12 sztuk nowego sprzętu. Dodatkowo wykonano 72275 skanów najcenniejszych oraz najstarszych materiałów archiwalnych świadczących o odbudowie i rozwoju Rzeczypospolitej po okresie zaborów. Udostępniono je na portalu www.szukajwarchiwach.pl oraz w Pracowni Naukowej AAN.
- b) Filmoteka Narodowa w ramach zadania pn. Repozytorium Cyfrowe: rozbudowa, centralizacja i digitalizacja przeprowadziła digitalizację 175 filmów dokumentalnych z okresu przedwojennego (w tym kroniki PAT), przekroczone planowaną we wniosku liczbę zdigitalizowanych obiektów o 55. Analiza historyczna i filmoznawcza zdigitalizowanych materiałów wciąż trwa. Przygotowano moduł do mapowania zasobów filmowych z systemu informatycznego „SI Filmoteka” z bazą Repozytorium Cyfrowego. Ulepszono funkcjonalność RC i stworzono jego nową wersję spełniającą wymagania urządzeń mobilnych. Przygotowano oprogramowanie do mapowania danych z systemu RC do bazy

---

¹⁷ Por. przypis 13.

i portalu EFG European Film Gateway i Europeany. Powiększono powierzchnię zapisu w archiwum głębokim dla zasobów typu „master” o dodatkową półkę serwera (24 TB) oraz dokupiono bibliotekę taśmową wraz z dodatkowym modułem rozszerzającym pozwalającym na zapis 180 TB. Utrzymano infrastrukturę sieciową i przepływowość łącza internetowego dla serwisu RC, co pozwoliło na zwiększenie ilości jednoczesnych odwiedzin strony przy zachowaniu takich samych parametrów funkcjonalności (średnia liczba użytkowników dziennie wynosi 1350 osób).

MKiDN przeprowadziło szereg działań dotyczących reformy szkolnictwa artystycznego. Propozycje zmian mają charakter ewolucyjny i są wprowadzane w następującym kontekście: konieczność dostosowania kształcenia do możliwości i potrzeb coraz młodszych dzieci rozpoczynających naukę w szkołach artystycznych; ekspansję nowych technologii i konieczność dostosowania metod nauczania do nowych realiów; zmian na rynku pracy oraz Krajowe Ramy Kwalifikacji, które wprowadzają inne niż dotychczas opisanie efektów kształcenia. Kierunek zmian w szkolnictwie artystycznym został zatwierdzony w kwietniu 2012 r. W 2013 r. zrealizowano następujące zadania:

- a) Październik 2012 – czerwiec 2013 r. – odbył się szereg spotkań z ekspertami wielu dziedzin artystycznych oraz środowiskami różnych typów szkół artystycznych,
- b) Październik 2012 r. – czerwiec 2013 r. – Centrum Edukacji Nauczycieli Szkół Artystycznych (CENSA) i Centrum Edukacji Artystycznej (CEA) zrealizowały kilkanaście szkoleń i warsztatów dla dyrektorów i nauczycieli szkół biorących udział w pilotażu. Szkolenia dotyczyły realizacji przedmiotów ogólnomuzycznych oraz sposobów wdrażania zmiany. Materiały, które powstały podczas szkoleń dostępne są na stronie internetowej CEA.
- c) Styczeń – czerwiec 2013 r. – trwały prace nad podstawami programowymi, których projekt udostępniono na stronie internetowej MKiDN.
- d) Marzec – maj 2013 r. – odbyło się pięć trzydniowych zjazdów, w których brało udział 232 ekspertów piszących nowe podstawy programowe do wszystkich przedmiotów artystycznych. Ekspertami byli wybitni nauczyciele i wykładowcy ze szkół artystycznych i uczelni z całego kraju. Dodatkowo, projekty podstaw konsultowało 96 recenzentów (głównie przedstawicieli uczelni). Łącznie powstały podstawy do 238 przedmiotów.
- e) Marzec – czerwiec 2013 r. – odbyły się wizyty studyjne w szkołach pilotażowych, które dały możliwość obserwowania nowych zajęć i rozwiązań stosowanych przez wizytowaną szkołę oraz stanowiły okazję do wymiany doświadczeń.
- f) 27-28 września 2013 r. – podczas ogólnopolskiej konferencji „Przywództwo – inspiracje”, zaprezentowano rezultaty prac związanych z reformą szkolnictwa artystycznego oraz przedstawiono wyniki ewaluacji pilotażu.
- g) Równoległe z przedstawionymi działaniami prowadzone są prace zespołu do spraw legislacji koncentrujące się na przygotowaniu i wdrożeniu rozporządzeń dotyczących ramowych planów nauczania, podstaw programowych, kwalifikacji nauczycieli,

oceniań, statutów szkół, dokumentacji przebiegu nauczania i druków szkolnych, rekrutacji, świadectw oraz podręczników.

- h) CENSA przeprowadziła 77 szkoleń i kursów związanych ze zmianami w szkolnictwie artystycznym, w których uczestniczyło 2719 nauczycieli. W roku szkolnym 2013/2014 zaplanowano kolejne 127 szkoleń, w których może wziąć udział 3,5 tys. nauczycieli.
- i) CEA przygotowało materiały pomocnicze dla nauczycieli przedmiotów ogólnomuzycznych w szkole muzycznej I stopnia, które dostępne są na stronie internetowej CEA w zakładce Pilotaż. W najbliższych planach są dalsze publikacje – m.in.: podstawy z komentarzem autorów, przykładowe programy nauczania, podręczniki.
- j) Wprowadzono zmiany w regulaminie programu zamówień kompozytorskich. Od bieżącego roku szkoły i uczelnie artystyczne mogą aplikować w programie zamówień kompozytorskich. Dzięki temu będzie możliwe zamawianie przez szkoły kompozycji, które staną się ogólnodostępne.

Realizowane były również działania związane z rozwojem systemu projektów stypendialnych.

Stypendia Ministra KiDN przyznawane są osobom zajmującym się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury i opieką nad zabytkami na podstawie art. 7b ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. *o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej* (Dz. U. z 2012 r. poz. 406 oraz z 2014 r. poz. 423). Tryb i zasady realizacji konkursów określają rozporządzenie Ministra KiDN z dnia 24 maja 2012 r. *w sprawie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania stypendiów osobom zajmującym się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury i opieką nad zabytkami oraz wysokości tych stypendiów* (Dz. U. 2012 poz. 612), zarządzenie Ministra KiDN z 7 listopada 2012 r. *w sprawie powołania Komisji opiniującej wnioski o przyznanie stypendiów twórczych i stypendiów na przedsięwzięcia związane z upowszechnianiem kultury* (Dz. U. MKiDN 2012 r. poz. 57 z późn.zm.) oraz szczegółowe zapisy regulaminów konkursów, stanowiące każdorazowo załącznik do ogłoszenia o naborze wniosków.

Od 2012r. MKiDN wdraża zmiany w systemie stypendiów twórczych oraz z zakresu upowszechniania kultury. Analizując potrzeby wnioskodawców Ministerstwo podjęło działania na rzecz usprawnienia procesu aplikowania oraz oceny formalnej i merytorycznej wniosków.

W 2013 r.:

- a) kontynuowano prace nad usprawnieniem procesu składania formularzy wniosków, realizowanego z wykorzystaniem funkcjonalności systemu: Elektroniczne Biuro Obsługi Interesanta (ograniczenie błędów generowanych przez system, uczytelnienie komunikatów automatycznie generowanych na poszczególnych etapach składania wniosku itp.);
- b) we współpracy z Członkami ww. Komisji stworzono założenia, a następnie wersję testową systemu Elektronicznej Oceny Wniosków o Stypendia, który umożliwia członkom

Komisji zapoznanie się z wnioskami i portfoliami on-line (z zachowaniem ochrony danych osobowych zawartych we wniosku);

- c) we współpracy z Członkami ww. Komisji wzmocniono mechanizmy transparentności oceny wniosków, poprzez wprowadzenie etapu oceny indywidualnej z wykorzystaniem punktowanych kryteriów, która stanowi podstawę do decyzji Komisji wyrażonej w głosowaniu;
- d) w oparciu o zmiany wynikające z treści rozporządzenia Ministra KiDN z dnia 24 maja 2012 r zmodyfikowano system rozliczania stypendiów;

Dzięki wskazanym zmianom wszelka dokumentacja złożona w konkursie jest dostępna w systemie elektronicznym – poprzez zalogowanie się do baz archiwizowanych i przechowywanych na serwerze MKiDN, a zestawienia i oceny generowane na potrzeby procedur konkursowych są przechowywane w systemie tradycyjnym i elektronicznym.

Udogodnienia obejmują również wnioskodawców, którzy ubiegając się o stypendium w kolejnym konkursie mogą korzystać ze stworzonych przez siebie treści i opisów zarchiwizowanych na indywidualnym koncie w systemie EBOI.

Wprowadzenie ułatwień w procedurze aplikacji o stypendia oraz zwiększenie budżetu środków przeznaczanych na stypendia do kwoty 4 200 000 zł przyczyniło się do istotnego wzrostu składanych aplikacji oraz zwiększenia liczby przyznawanych stypendiów.

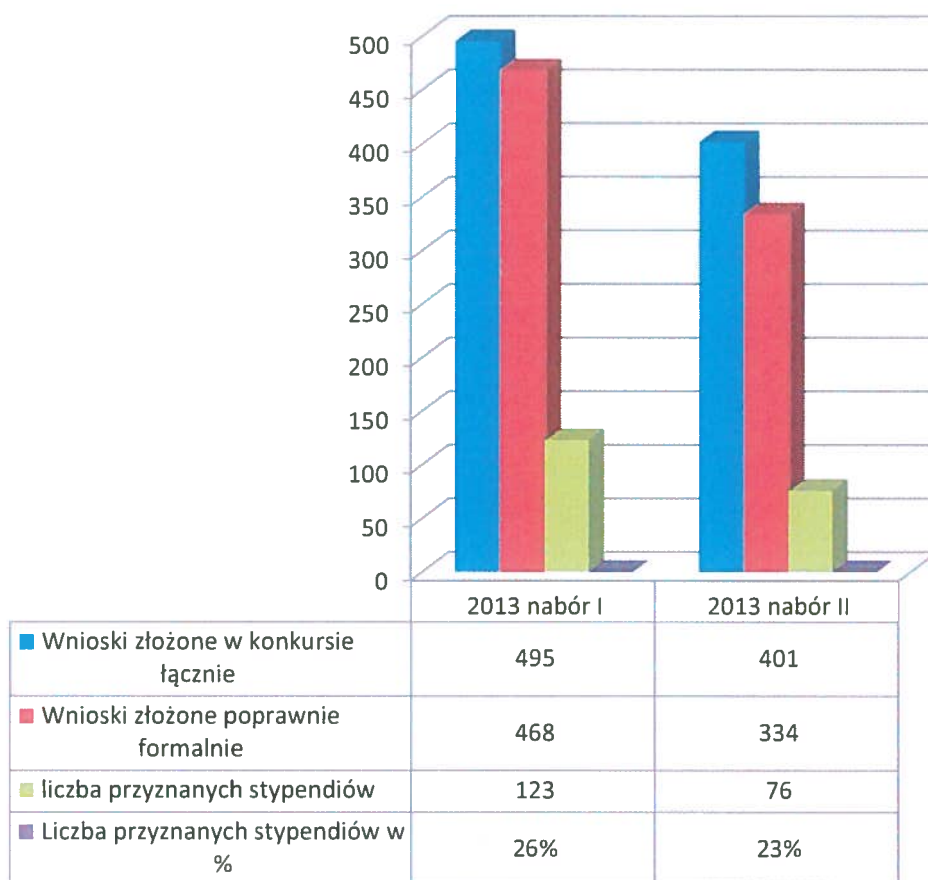
Proces przechodzenia od etapu tradycyjnego składania wniosków, do etapu składania aplikacji w systemie elektronicznym wiąże się z przejściowym wzrostem składania aplikacji zawierających błędy formalne. W opinii MKiDN rozwój konsultacji telefonicznych, osobistych oraz z wykorzystaniem komunikacji elektronicznej z czasem pozwoli zminimalizować odsetek błędów.

Nabór wniosków o stypendia na 2013 r. został przeprowadzony w terminach od 25 lipca 2012r. do 31 sierpnia 2012r. (przyznane stypendia obejmowały okres od 1 stycznia 2013 r.) oraz od 4 marca 2013r. do 2 kwietnia 2013 r. (przyznane stypendia obejmowały okres od 1 lipca 2013 r.). Stypendia przyznawane są na okres od 3 miesięcy (kolejnych, następujących po sobie) do 12 miesięcy. Kwota stypendium to 3 tyś. zł. brutto miesięcznie.

W stosunku dla 2012r. w którym złożonych zostało łącznie 559 wniosków, w 2013r. zanotowano wzrost o 337 składanych aplikacji. Na 2013 r. łącznie złożono 896 wniosków o stypendia, szczegółowe dane przedstawia poniższy wykres.

Podsumowanie konkursów stypendialnych w 2013 roku

(opr. własne)

4. Ocena stopnia realizacji celów strategicznych

SRKS została uchwalona w marcu 2013 r., obecnie trwają prace nad dokumentami wdrożeniowymi dla strategii, w tym przede wszystkim nad określającym ramy jej wdrażania *Planem działań* SRKS. Na jego podstawie, zgodnie z katalogiem projektów przyporządkowanych realizacji celów strategicznych SRKS, będzie możliwa ocena stopnia ich realizacji.

Przy czym należy wskazać, że zmiana dotycząca poziomu kapitału społecznego ma charakter długofalowy i jest wrażliwa na czynniki gospodarcze i polityczne, pozostające poza zakresem SRKS.

Jeśli chodzi o strategiczne zadania państwa określone w SRK, należy wskazać:

- a) Wzmocnienie kapitału społecznego w wymiarze lokalnym poprzez zwiększenie świadomości w zakresie korzyści wynikających ze współpracy oraz kształtowanie postaw pro-społecznych i pro-przedsiębiorczych: Realizacja zadania w 2013 r. była na etapie wstępnym z uwagi na proces przyjmowania i publikacji SRKS 2020 w I półroczu. Przyjęcie Planu działań dla SRKS 2020 pozwoli realizować działania w sposób systematyczny w kolejnych latach.

- b) Zmiany w systemie edukacji i szkolnictwa wyższego sprzyjające podniesieniu jakości nauczania i budowie społeczeństwa opartego na wiedzy: Zmiany mają charakter ewolucyjny i wieloetapowy. We wrześniu 2014 r. w szkołach artystycznych zostanie wprowadzona nowa podstawa programowa, będąca przedmiotem pilotażu w 2013 r.

5. Środki finansowe przeznaczone na realizację poszczególnych działań

Z uwagi na uchwalenie SRKS w marcu 2013 r. oraz brak dokumentu wdrożeniowego dla SRKS, żadne z działań nie było finansowane *a priori* jako działanie przypisane SRKS. Działania były finansowane w ramach budżetów poszczególnych resortów, budżetu przeznaczonego na programy wieloletnie, budżetu środków europejskich oraz budżetu jednostek samorządu terytorialnego.

6. Podstawowe wskaźniki realizacji Strategii (stan na 2013 r.)

Zgodnie z zapisami SRKS: „zmiana społeczna, która stanowi cel główny Strategii, tj. Wzmocnienie udziału kapitału społecznego w rozwoju społeczno-gospodarczym Polski, a także pozostałe zmiany, odpowiadające poszczególnym celom szczegółowym Strategii, są złożonymi, wieloaspektowymi procesami, niezwykle trudnymi do bezpośredniego mierzenia. W praktyce badawczej zjawiska te rejestruje się pośrednio przez obserwację procesów, o których zakłada się, że współwystępują z pożądanymi zmianami społecznymi, implikują je lub są ich następstwem”.

Nazwa wskaźnika	Cel	Wartość bazowa (%)	Wartość osiągnięta w 2013 r. (%)	Wartość docelowa (2020) (%)	Źródło
Poziom uogólnionego zaufania Polaków	główny	23	22	35	CBOS
Odsetek Polaków preferujących postawę kooperacji	Szczegółowy 1	72	77 ¹⁸	78	CBOS
Odsetek Polaków angażujących się w wolontariat	Szczegółowy 2	32	20 ¹⁹	37	CBOS
Odsetek Polaków mających poczucie wpływu na sprawy swojego miasta/swojej gminy	Szczegółowy 2	50	42	64	CBOS
Odsetek Polaków wykorzystujących Internet jako narzędzie komunikacji społecznej	Szczegółowy 3	19	21	27	CBOS
Odsetek Polaków uczestniczących w wybranych obszarach kultury	Szczegółowy 4	31	34	36	CBOS

7. Ocena stopnia realizacji Strategii/ rekomendacje

Wdrażanie SRKS rozpoczęło się w 2013 r. Rok ten upłynął przede wszystkim na tworzeniu systemu implementacji, w tym konsultacjach zarysu *Planu działań* SRKS, mającego porządkować zadania wdrażane w ramach SRKS. Początkowe prace, zgodnie z harmonogramem zawartym w *Planie działań służących realizacji Strategii Rozwoju Kraju 2020*, będą kontynuowane w 2014 r.

¹⁸ Wskaźnik badany w cyklu dwuletnim. Dane za 2014 r.

¹⁹ Wskaźnik badany w cyklu dwuletnim. Dane za 2014 r.

Realizacja SRKS jest dużym wyzwaniem z uwagi na: szereg interesariuszy i konieczność zapewnienia dobrej koordynacji działań, podejmowanych przez poszczególne resorty; odłożone w czasie rezultaty wdrażania strategii; oraz kluczową rolę kapitału społecznego dla zapewnienia Polsce możliwości rozwoju w kolejnych latach.